

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző:

B. P. L.

Cím:

HÉT KIÁLLÍTÁS

Forrás:

1938. IV. 26.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Idő:

1938. u

Személy:

Helyszám:

Az utóbbi napokban számos képzőművészeti kiállítás nyílt meg a fővárosban és a vidéken, melyekkel egységesen foglalkozunk, mert egyik sem emelkedik az átlagos bemutatók színvonalán felül. A kiállító művészek között nagy reményekre jogosító új egyéniség nem bukkant fel és így az alkotások között sem találni magas értékű darabokat. A hét kiállítás közül elsőnek a *Nemzeti Szalonban* jubiláló *Székesfővárosi Iparrajziskola* kiállítását említjük meg. Az intézet, melyet még *Mária Terézia* alapított, több mint másfél század óta szorgalmas és becsületes munkával szolgálja a magyar ipart. Ugyyszólván az első volt az országban, ahol az iparhoz szükséges művészi technikát pedagógiai irányelvek szerint intézményesen tanították. A rajzoktatás mellett nagy érdeme az iskolának, hogy növendékeinek lehetővé teszi, hogy tanulmányaikat a műhelyekben gyakorlati munkával kiegészítsék. Az ötletes rendezés érdeme, hogy betekinthetünk a nagymultu iskola kulisszatitkaiba, a tanítás módszerei mellett megismerhetjük az elért eredményeket. Az alapítástól napjainkig végig kísérelhetjük a fejlődést az ötvösség, textil, díszítőszobrászat, grafika, könyv- és bórdiszmű, kerámia, a faipar, a ruhatervezés stb. szakosztályok rendkívül izléssel összeválogatott anyagán. Az értékes anyag mellett a kiállítás fővonzó ereje a kiváló rendezés, mely a Szalon termeit kabinetekre osztotta fel és interieur-szerűen rendezte be. Legmegkapóbb része a rendezésnek a bejáráttal szemben fölépített ókeresztény bazilika apszisa, melyet teljes liturgikus felszerelésével az iskola növendékei készítettek.

Az ifjúságot szolgálja az *Ernst-Muzeum* is, amikor patinás falai között mutatja be a fiatal festők és szobrászok alkotásait. A *Tavaszi Szalon* kiállítását minden évben nagy érdeklődés előzi meg, mert itt szoktak feltűnni a legújabb generáció tehetségei és nem egy nagynevű művésznünk pályája innen ívelt a magasba. Az idei *Tavaszi Szalon* egyik kivétellel elszomorító képet nyújt. Tul a fiatalok kapkodásán és kiforratlanságán, a legtöbb művész megdöbbentő céltalansággal, belső bizonytalansággal keresi a modern művészet kifejezését. A meggyőződés ereje hiányzik a képeikből. A fiatalok akarása, életigénylésének optimizmusa helyett a peszsimizmus lemondó keserűségében találnak fölloldódást. Még azok a legszerencsésebbek, akik egy-egy vezető-mester mellé állnak, azt utánozzák és az ő segítségükkel fejezik ki mondanivalójukat. A legtöbbjének vezetője a külföldi modern folyóiratok. A 87 művész közül csak alig egy-két olyan nevet említhetünk meg, akiknek egyéni a mondanivalójuk. A festők közül *Kun István*, *Bényi László*, *Félegyházi László*, *Bán Béla*, *Maronyák József*, a szobrászok közül *Örkényi Strasser István*, *Marosán László* és *Matzen Frigyes* szolgálatát reménytel arra, hogy a magyar művészet fiataljai között is van tehetség.

A *Tamás-Galériában* *Szin György* rendezte meg gyűjteményes kiállítását. Vizió-szerű képlátása, testetlen és súlytalan valóságformái nem a szépséget sugározzák, hanem az érzések és hangulatok egyéni izét adják vissza. Festői érzéke tagadhatatlan, de az a világ, amelybe vezet bennünket, fanyar és pesszimista, egészségtelen a légréteg és aki-ben nincsen meg a lelki élmény és a szenvedő páthosz adottsága, az nem is fogja magát ezek között a képek között jól érezni. A műkereskedők két kedvence, *Rottmann Mozart* és *Négely Rudolf* a *Mütermos* Kosuth Lajos-utcai helyiségében vonultatják fel a képeiket. Az előbbinek *Benczurra* emlékeztető folytott levegőjű arcképei és női alakjai, az utóbbinak plasztikusan felrakott, olajmasszától ragadó tájképei a nagyközönség izlését sugározzák. A tömeg tapsai kísérik minden ecsetvonásukat, de az ár, amelyet fizetnek, a legnagyobb és egy művészre nézve a legtragikusabb: a tehetségük feláldozása!

A vidéki kiállítások átlagos értékszínvonalán felül emelkedik ifj. *Eder Sándornak* Bácsalmáson rendezett bemutató kiállítás. A fiatal művész külföldi tanulmányutja után hatalmas lendülettel átjutott a kezdet nehézségein és nemesak egyéni formanyelvét, hanem egyéni meglátásait is hiven tükrözteti vissza vásznain. A színek villódzó elevensége nagy átfogó, dekoratív egységbe sűrűsödik, melyet *megérzések frissesége* hat át.

B. P. L.

A *Budapest-Szentimrevárosi Társaskör és Kultúregyesület* heységében nyitották meg immár harmadizben a XI. kerület képzőművészei csoport-kiállításukat. A bemutató nemcsak demonstrálni kívánja, hogy a XI. kerület büszkélkedhetik a fővárosban a legtöbb művésszel, hanem elsősorban az izlés nevelését célozza. A leszállított árak és a jó művészi érték lehetővé teszi, hogy a társaság tagjai eredményesen vegyék fel a küzdelmet a műkereskedelem ellen és a vásárló közönség magától a művészől vehesse meg a műtárgyakat. A festők között nem egy jónevű mester szerepel, így *Molnár C. Pál*, *Udvarny Pál*, *Mihalovits Miklós*, *Szüle Péter*, *Pécsi Pilch Dezső*, *Bornemisza Géza* stb. Mellettük *Dolányi Benczur Ida*, *R. Barabás Gizella*, *Kurtapatak Pál*, *Paál Ákos*, *Ürmössyné B. Elza*, v. *Bajor Ágost* munkái érdemeinek figyelmet.

A *Fränkel Szalonban* a jobbára külföldön tartózkodó *Simon György János* állítja ki az utolsó évek termését. A korszerű mesterek mellett nőtt fel és így stílusa a mai izlésnek megfelelő impresszionisztikus-naturalizmus. Kiegyensúlyozott formái és festői látását, egyénivé teszi optimizmusa. Nem elmélyedő művész, hanem a könnyen elérhető külsőségek artisztikus megrögzítője. Munkái közül az idős hölgyet kalapban ábrázoló festménye érdemel figyelmet a megragadó jellemzés és az érdekes beállítás révén.